

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Felévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 koroná.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

Az ember mint büntettes.

Írta: Preszly Lóránd, csendőrhadnagy.

I.

Az emberrel — mint büntetessel — foglalkozni, a kutató s a pusztá látszattal soha meg nem elégedő elme előtt érdekfeszítő tanulmány; a nyomozó, tehát a bűnesetekkel hivatás- és kötelességszerűleg foglalkozó egyének részére pedig nélkülözhetlenül fontos és szükséges tanulmány, mely nélkül maga a nyomozással való foglalkozás is unalmas, száraz és közönséges mester-séggé stilyed és sohasem ölti magára a tudományos jelleget, melyet pedig magán visel. Igaz ugyan, hogy ez még nem általánosan elismert tény, egyrészt és főként azért, mert a nyomozás tudományának a kutatói még külföldön is aránylag csekély számban vannak, de másrészt még ezeknek a csekély számban levőknek is sok támadásban és gúnyban van részük, fontoskodóknak és tudományoskodóknak csúfoltatnak, daczára annak, hogy rendkívüli mély és gazdag tudás és tapasztalat sugárzik ki műveikből.

Egy bizonyos és ez az, hogy a mint a nyomozó az egyszerű eseténél, éppen úgy a bűnesetekkel s ezekkel kapcsolatosan az emberekkel mint büntetésekkel foglalkozó elme *igazságot* keres és szereti bemutatni azt a maga meztelenségében, ha még annyira undorító és visszataszító is az.

Kutatni az igazságot, meg nem elégedni soha a pusztá látszattal; lerántani az álszenteskedők, a képmutatók, a lepel alatt dolgozni szeretők arczáról az igazságot eltakaró fátyolt; megmutatni a bűn útját, melyen az akaraterejükben megfogyatkozott, testileg es lelkileg ziüllött emberek rohannak a vesztükbe; kimutatni adatokkal azt a rombolást, melyet a bűnre való hajlam és szenvedély véghezvisz az emberek között; felkutatni azokat a rejtett tényezőket, melyek az emberiséget bűbe sodorják; megismertetni az eszközöket, melyek segélyvel módunkban áll a bűn szörnyű pusztításai ellen küzdeni, viszont alkalmat és módot nyújtani az emberek megismerésére, tehát bemutatni az embert — mint hiúnóst — a maga valóságában: — ez ennek a tudománynak a feladata, ez a célja és rendeltetése.

Igaz, hogy jobb nem tudni és nem nézni bizonyos dolgokat, de a hivatásait átérző és megértő nyomozónak

nem szabad megijedni a homálytól és a mélységtől, nem kell visszariadnia az akadályoktól, hanem mindig kétszeres buzgalommal kell vizsgálódnia, kutatni és keresni azt, a mire szüksége van: *az igazságot*.

Mindenesetre az első lépés ehhez az, hogy megismerje a nyomozó az Életet, ezt a szövevényes és rejtelmes nagy gépezetet, melyben mindannyian élünk, mozgunk és vagyunk, mely a bölcsőtől a sirig kiséér bennünket. A nagy piacznán velünk együtt futkosnak az emberek, lökdösik és taszigálják egymást és küzdenek a megélhetésért: a kenyérért. Egyesek meleg, érző szívvel és friss, erős testtel; mások dermedt, fásult szívvel és fáradt testtel, — de mindannyian járjnk az Élet országútját. Nehéz és fáradtságos út ez, mert a kísértések, az akadályok ezrei vesznek körül bennünket s teszik nehezzé, vagy igen gyakran lehetetlenné céljaink elérését. Azok, kik ma még körülöttünk nyüzsögnek és holnap már elvesznek a belátatlan mélységben, képezik az áldozatok ezreit. És sajátságos körülmény, hogy bár látjuk a pusztulást, mégis törünk folyton előre és kenyeret akarunk alkotni a fából s még a kőből is.

Ha kutató szemmel benézünk — mint egy panorá-mába — ebbe a zajgó Élethe, előttünk látjuk a mohó, kapzsi, szinte emberi formájából kivetkőzött embert, kinek lelkében csak a vagyon és élvezet utáni féktelen vágy lángol; előttünk állanak a vallási, nemzetiségi, osztály, politikai s egyéb villongások harozterei; és látunk sok koldust és még több nyomorgót is, kik fakult szemekkel bámulnak elénk.

Az Élet tanulmányozása a nyomozó részére elengedhetlen szükség s különösen fontos áttekintést nyerni az öröm s a gondtalanság világosságában élő, de viszont a nyomor ölen s az azzal küzködő emberek világában is, mert ez a két szélsőség az, mely — mint abban a legkiválóbb büntetőjogászok is megegyeznek — igen közel hajtja az embert a bűnözéshez. Sajátságos két ellentét a gazdagság (s itt vagyoni gazdagságot, de szellemi fölényt is értek) és a nyomor; az előbbi két élő fegyver lévén — a bűnök útján szörnyű pusztítást okoz; az utóbbi pedig bizonyos fájdalmas közérzést idézván elő s így megbontván a lelki egyensúlyt, szintén nagyban előkészíti az egyént a bűnözéshez. A vallási, a politikai osztályok elleni és nemzetiségi villongások szétforgácsolván az erőt, elvonják az alkalmat és

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes őrösdő linom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerszerelője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedő, gordonka, ezimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszér, hár, stb. — még **Reményi** legújabb képe árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** külön költségreles díjlanul. Kívül a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön külön árjegyzék kérésre.

az időt a helyes egyéni életék megteremtésétől. A sok kísértés pedig, mely az egyént körülveszi; az élvezetek, a kínálkozó gyönyörök, melyeket az Élet nyújt s a melyeket ugyancsak nagy előszeretettel hajszol az emberiség — erejében megtöri, az életfontartásért vívott nébész barczában az ellenállásra képtelenné teszi, kedélyében durvává, indulataiban gonoszszá, érzéseiben állattá teszi és alkot a tökéletességre teremtett emberből önző, alattomos, bosszuálló, kapzsi, dologkerülő, erőszakoskodó, fajtalanokodó és hitetlen lényt, ki nem életharczra hivatott, de kórházban, elmeegógyintézetekben és fegyházakban jóakaró gondozásra, felügyeletre és ápolásra szorul.

A mint tehát láthatják olvasóim, nagy szüksége van a nyomozónak arra, hogy tanulmány tárgyává tegye az Életet, hogy megismerje azt, mert hiszen az ember a maga gyarlóságával abba van beállítva. Gyarlóságával — ismétlem — mert ezt leküzdeni nem képes és éppen a tehetetlensége képezi okát annak, hogy arra — néhány perczre — kitérek. Szembeszökő tény ugyanis, hogy a milyen óriási haladást tett az emberiség az alkotások terén, belső életében, erkölcsi téren a visszaillesése éppen oly nagy volt. És ezzel az eredménynyel nem is vagyunk nagyon megelégedve, bizonyítja ezt már magában véve az a tény is, hogy megelégedett, sorsával megbékélt embert igen keveset lehet találni. Különös, hogy ennek okát sem szokták keresni, csak a gondolkodó elme jön reá és találja meg abban a rohamos előretörni vágyásban, melynek pedig sok öröge van.

Ha az emberek belső életük művelésén, ápolásán, fejlesztésén és szilárdításán annyit munkálkodnának, mint a mennyire igyekeznek külső alkotásaikban előre törni; ha nem vágyva ideig-óraig tartó gazdagság, jólét és muló érzéki gyönyörök után, hanem felismerve a romlatlan emberi lélek gazdagságát, annak megtartásán fáradoznának, akkor száműzve lenne az emberek életéből az elégedetlenség, a nyomor és a bűn ezerféle változata. De mert ezt nem teszik, nincs meg — természetesen — az összhang a külső és belső életük között s ez teremti meg végtelen hosszú láncolatát a tévelyeknek, melyek folytonos összeütközésbe sodorják az embert nemcsak önmagával, hanem az állam törvényeivel is.

Ezek az összeütközések azok, melyekkel a nyomozónak harmadsorban és állandóan foglalkoznia kell, ha már az Életet s az embert megfelelően tanulmányozta, mert ha az embert a legjobb családi, társadalmi, gazdasági stb. belyzetbe is tudnók beképzelné, akkor is számolnunk kellene ezekkel az összeütközésekkel, melyeket teljesen elkerülni lehetetlen, vagy legalább is a maga gyarlóságával az ember nem képes.

A nyomozónak ismernie kell tehát az Életet, tanulmányoznia kell az embert, mint büntettest és ismernie

kell azokat az összeütközéseket, melyeket — mint egy-egy bűneseteket — az Élettel vívott barczában az ember kivált.

Az új japán büntetőtörvény.

Lovag Frölichsthal Henrik tanulmánya után írta: *Raschel Lambert*
csendőrfőhadnagy.

Egy szellemes diplomata a vad Ázsia francziáinak nevezte el a „Felkelő nap” országának törpe, olajbarna színű és mandola szemű lakóit. Es basonlata fején találta a szeget, mert ha az, a mit ez a nép önerejéből rövid négy évtized alatt úgy szellemi, mint minden más téren produkált, tény nem volna, bátran beillenék a távol Kelet mesevilágába. Negyven-ötven év előtt a japán épp olyan vad, civilizálatlan és minden európai kulturától távol volt, mint akár szomszédjai: a khinai, a tatár, vagy a kirgiz; ma pedig bátran versenyre kelhet bármely európai állammal bármily téren.

S mindezt mivel érte el? Tanulással, idegen, modern államok beléletének, kulturájának, irodalmának tanulmányozásával és óriási kitartással. Kivetközve több ezer éves babonás előítéletéből, megbonosította az európai modern kulturális intézmények közül mindazokat, a melyeket belyeseknek és üdvöseknek talált, természetesen úgy, a mint az nemzeti viszonyainak a legjobban megfelelt. S ezen — a népek történetében alig számbavehető — rövid idő alatt elérte azt, hogy a világhatalmak koncertjében tekintélyes hangja van.

Megkísérlem, hogy Japán legújabb és legmodernebb alkotását, a mult évben életbe léptetett büntető törvényt dióhéjban megismertessem s a legszembeszökőbb ellentétéknél a magyar büntető törvénynyel összehasonlítsam.

Az 1907. évi április hó 23-áig érvényben volt japán büntető törvény sem volt régi keletű, mert 1882. évi január hó 1-én lépett életbe a legnagyobbbrészt francia minta (Code pénal) után készült. Azonban már a következő (1883.) évben reformálni akarták és 1890-ben el is készült egy tervezet, a mely egészen a francia büntető törvény szerint készült, be is lett a japán országgyűlés elé terjesztve, azonban kiadására nem került sor, mert az országgyűlés politikai okokból feloszlattatott. 1900-ban a dr. Yokota, dr. Ischawatari, dr. Koga, dr. Kuratomi és dr. Kameyamából állott bizottság egy új tervezetet mutatott be az országgyűlésnek, mely tervezetet azután Matzuda akkori japán igazságügyi miniszter egy 34 jogászból állott bizottság elé terjesztett. A bizottság tanárokból, bírásokból, ügyészekből, ügyvédekből és a különböző miniszteriumok magasrangú hivatalnokaiából állott. Az ezen bizottság által összeállított tervezetet azután az országgyűlés 1906-ban letárgyalta és 1907 április 23-án törvényerőre emelte.

Általános ismertetés.

A japán büntetőtörvény nemcsak a legújabb keletű, hanem határozottan a legmodernebb is. Tömörség és egyszerűség tekintetében egyetlenegy büntetőtörvény sem közelíti meg és sok oly jogi kívánság, mely csak a jövő zenéjének ígérkezik más törvényeknél, ebben egyesülve kifejezésre lett juttatva. Igaz, hogy a büntetéskiszabatok igen magasak, viszont azonban az eljáró bíró majdnem korlátlan enyhítőjoggal lett felruházva s egyes esetek-

A legjobb órák,

legszilárdabb ékszerék, egyszerűtől a legdrágábig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészénél Szegeden,
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

Halásztanya egy kis tengerparti öbölben.
Tudományos halászat a Quirnerón.

ben, mint például a rágalmazás, hamis tanulás stb. eseteiben, feltéve, hogy az illető az ítélelhozatal előtt bűnbánó beismerést tesz, a büntetéstől teljesen eltekinthet. (A mi büntetőtörvényünknel ez a 91—93. §§-oknak alkalmazása mellett sem lehetséges, viszont azonban, hogy éppen ezen rendkívüli enyhítő jog alkalmazása körül nem történnek-e majd esetleg visszaélések, azt a jövő lesz hivatva megmutatni.) A legtöbb büncselekmény, a mely a közéletet és nyilvánosságát csak közvetve érinti, magánindítványra üldöztetik. A szerencsejáték és az opiumélvezet elleni büntetések magas mérve mutatja legjobban, hogy Japán a kultúrának mily magas fokán áll. Hogy a törvény a modern követelményeknek is megfelelt, meglátszik abból, hogy a villamoság eltulajdonítására külön büntető határozatok hozattak. A törvény a »kitételbe« nemcsak a gyermekeket, hanem az aggokat is felvette. Említiére méltó még a visszaesés erős büntetése, a becsületsértésnek a párbaj megakadályozása céljából mindenütt hangoztatott igen szigorú elbírálása, végre a kereskedői jó hírnévnek, a hitelnek intenzív megvédelése.

Általános rész.

A törvény büntetőjogi elmélete.

Első pillanatra úgy tűnik fel, mintha a törvény az elrettentési elméleten alapulna; nevezetesen, ha néhány szakaszt kiszakítva tanulmányozunk, azt hisszük, hogy azokat Drakon szerkesztette. Például: az opiumszívás, sőt az opiumtartás, bazárdjáték, sorsjegyek árusítása, levéltitok megsértése, ivóvíz bemocskolása fogházzal büntetetik. Nagy terjedelemben alkalmaztatik a balálbüntetés és sok oly büncselekmény, mely nálunk kibágást képez, ott fegyházzal büntetetik. De ha összehasonlítjuk ezen túlszigorú büntetéseket a rendkívül tág büntetési kerettel és a bírónak majdnem korlátlan enyhítő jogával, valamint a feltételes elítélés behozatalával és a javulás reménye esetében — a magyar büntető novellában is szereplő — időeljötti feltételes szabadságolással, el kell ismernünk, hogy éppen a törvényben fenyegető magas büntetésnek nagyon is alkalmasak arra, hogy a tettesben meggondolást keltsenek, viszont pedig a büntetések mérvének tág kerete arra, hogy a törvény rendelkezései a körülményekhez képest a legenyhébb alkalmazást nyerhessenek. Egyáltalában fő-törekvése a törvénynek, hogy a tettesnek javulását előidézzé.

A büncselekmények minősítése.

A japán büntetőtörvény nem osztja fel a büncselekményeket — miként az pl. a magyar Btkv.-ben is megvan — azok súlyossága szerint büntett, vétség és kibágási nemekre, hanem egy egységes cselekményt állt fel, a mi a büntetőtörvény beosztását természetesen lényegesen egyszerűsíti, úgy hogy a japán büntetőtörvény az összes magyarzatokkal együtt összeviessza 264 szakaszból áll a ez időszert a világ legrövidebb büntetőtörvénye. (A magyar büntetőtörvények, a kibágásokat is beleértve, 628 szakaszt foglalnak magukban.) Mindazonáltal a kiszabott büntetés mérvéből következtethetünk arra, hogy az adott esetben a tettes büntett, vétség, vagy kibágás miatt lett elítélve. A büntett balálés fegyházbüntetéssel, a vétség fogház és 20 Yenen = 50 korona) felüli pénzbüntetéssel, végül a kibágás

elzárással és 20 Yenen alóli pénzbírsággal sújtatik. (A mint látjuk a japán büntető codex nem ismeri a börtönbüntetést. Mindenesetre czélszerűbb, mert egyszerűsíti a büntetés neveit.) A balálbüntetés — azonosan a magyar Btkv. rendelkezéseivel — zárt helyen (az eredeti szövegben »a nyilvánosság kizárásával«) kötélt által hajtatik végre és meglehetősen sok cselekménynél alkalmaztatik, minlammellett — néhány eset kivételével — mint pl. felségsértés, bazaarulás stb., fegyházbüntetésre változtatható. Érdekes, hogy némely esetekben a becsületsértés és az opiumszívás is fegyházzal büntetetik. A fegyházbüntetés általában igen alarendelt, míg a pénzbüntetés annál jelentékenyebb szerepet játszik. A legkisebb pénzbüntetés 10 Sen (körülbelül 24 fillér). Mellek-büntetésként alkalmaztatik a büncselekmények elkövetéséül használt eszközök elkobzása (nálunk ez nem büntetés, hanem a nyomozás természetzerű folyamánya). 20 Yent meghaladó pénzbüntetésnél 30, azon alólinál 10 napi batáridő szabatik ki a megfizetésre. Teljes vagy részleges behajthatlanság esetén az elített valamely dologházba lesz internálva.

Egészen különleges intézkedés a büntetés végrehajtásának felfüggesztése, a mely tulajdonképpen a büntetés feltételes elengedésének tekinthető, mert ha a felfüggesztés vissza nem vonatik, úgy az ítélet bizonyos idő elteltével ipso jure hatályát veszti, azaz elévül. Ha egy büntetlen előéletű, vagy oly egyén, a kinek utolsó büntetése óta hét év eltelt, két évi szabadságbüntetésre ítéltetik, akkor neki ezen büntetés leülésére 1—5 évi felfüggesztés engedélyezhető, mely idő után az ítélet — ha csak a végrehajtás felfüggesztése vissza nem vonatik, vagy az illető más büncselekményért el nem ítéltetik — hatályát veszti.

A feltételes szabadságolás elve teljesen azonos a mienkével.

A beszámítást kizáró vagy enyhítő okok.

Ilyenek a: *jogos védelem*: a saját vagy más joga ellen intézett közvetlen és jogtalan megtámadás elhárítása céljából alkalmazott kikerülhetetlen cselekmény esetén; *a végszükség*: a saját vagy más élete, testi épsége, egyéni szabadsága vagy vagyona ellen fennforgó veszély elhárítására kikerülhetetlenül szükségessé vált cselekmény esetén.

A büntetőtörvény nem tudása enyhítő ok. (Nálunk a 81. §. szerint nem az.)

Siketnémák vagy egyáltalában nem, vagy enyhén büntetendők.

A büntethetőség a 14-ik évvel kezdődik. (Nálunk a 16. évvel.)

A kísérlet.

Teljesen azonos a magyar büntetőtörvényével.

A visszaesés.

Visszaesés esetén az illető cselekményre kiszabható legmagasabb büntet a mérvének kétszerese szabandó ki. Öt év elteltével — feltéve, hogy ez idő alatt az illető nem követett el egy újabb fegyházzal büntetendő cselekményt — a visszaesés elévül.

A részesség.

Azonos a magyar büntetőtörvényével.

Ha fáj a feje ne tétovázzok, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. Ára K 1.20. Kapható minden gyógytárban és drogériában. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozál ingy. postai szállítással.

A háló kibuzása.

A Plankton-háló kihuzása.
'Tudományos halászat a Quarnerón.

Büntetésszigorítás.

Egy egészen különleges cselekménynél nyer alkalmazást. T. i. Japánban az ott uralkodó vallás szerint igen nagy fontossága az ösök tisztelete s így ha valaki egyenes ágbeli felfelé menő rokona ellen követ el valamely büntetendő cselekményt, az a legnagyobb szigorítással büntetetik.

Különleges rész.

1. A császári család elleni cselekmények.

A császár, annak anyja, nagyanyja, a trónörökös vagy a császárnak a trónöröklésre kijelölt unokája elleni veszélyes cselekmények halállal, a császári család többi hozzátartozói elleni cselekmények részben halállal, részben pedig életfogytiglani fegyházzal büntetettek; tiszteletellenes cselekmények a császári család, a császári ősi templomok és a császári sírok ellen súlyos fegyházzal büntetettek.

Az uralkodás és alkotmány elleni lázító mozgalmak, úgyszintén az állam területe elleni cselekmények szintén halállal, esetleg fegyházzal büntetettek. (Katonai felszerelési tárgyak, erődítvények rongálása, ellenséges kézre való járatása, végül kemkedés szintén halállal büntetettek.)

2. A nemzetközi érintkezésre vonatkozó cselekmények.

Az állam területén időző idegen uralkodó vagy köztársasági elnök, úgyszintén azok követei ellen elkövetett tetteleges vagy szóbeli megsértés. (Igen szigoruan, fegyházzal büntetetik.)

Ide sorol a semlegesség megsértése is.

3. A hivatalos eljárást gátló és akadályozó cselekmények.

Ezek: Erőszak, vagy fenyegetés a hivatását teljesítő köztisztviselő ellen, továbbá az ezen hivatalnokok által alkalmazott pecséték vagy egyéb lefoglalási jegyek megromlása. (Büntetés: fegyház, fogház, pénzbüntetés.)

4. Fogolyszökés vagy szöktetés.

A fogolyszökevény szigorú fegyházzal büntetetik. (Súlyosbító körülmény, ha erőszakot használt, vagy a fogházbélyiséget megromlalta.)

Ugyanilyen elbírálás alá esik a fogolyszöktetés a foglyakísérők vagy a fogházőrök által.

5. A büntetés elrejtése és a bizonyítékok megsemmisítése.

Teljesen azonos a magyar Btkv. 374., 375. és 378. §-aival. (Bűnpártolás).

6. A szándékos és a gondatlan gyújtogatás.

A szándékos gyújtogatás halállal büntetetik akkor, ha valamely épület, a vonatnak vagy villamos vasutnak egy kocsija, egy bánya, vagy oly helyiség, mely az emberek lakásául szolgál olyankor gyújtatik meg, ha abban éppen emberek tartózkodtak.

Ha valaki oly tulajdonát képező tárgyat, mely biztosítva, vagy valamely jogi szolgálománnyal megterhelve, vagy lefoglalva nincsen s a közönség ezáltal kárt nem szenved, felgyújt: a cselekmény nem büntetetik. Ha ezen feltételek nem forognak fenn, az eset akként bírálendő el, mintha idegen tárgy lett volna. Úgy a kísérlet, mint az előkészítési munkálatok büntetendők.

A gondatlanságból okozott gyújtogatás pénzbírsággal büntetetik.

Gyújtogatásnak tekintetik: ha idegen tárgyak a löporgőzkazan stb. felrobbantása által megromlaltatnak, úgyszintén ha valaki gőz, gáz vagy villamos-áram kibocsátása útján megöletik vagy megsebesül.

7. Vizáradás okozása.

Ezen cselekményt az követi el, a ki vizáradás okozása által valamely épületet, a gőz- vagy villamosvasutnak egy kocsiját, egy bányát vagy egyéb oly helyiséget, a melyben emberek tartózkodnak, vizáradás előidézése által megromlalt. (Fegyházzal, esetleg halállal büntetetik.) Ide sorolnak: gátak átmetszése, zárlatok megromlása, végül gondatlanságból okozta vizáradás.

8. A közlekedési eszközök megromlása.

Egyezik a magyar Btkv. 434., 439. és 444. §-aival.

9. Az ópium használatát által elkövetett cselekmények.

Opiumszívás, eladás, vevés, közvetítés fegyházzal büntetetik. (Első tekintetre barbárnak és a személyes illetve cselekvési szabadság rovására esőnek látszik ez a rettenetes szigorú büntetés; azonban a ki ismeri az opiumszívás hatását, a ki tudja, hogy az opiumszívó rövid néhány év alatt testileg, szellemileg teljesen tönkremegy, buta, hülye lesz és mint ilyen nyomorult parasitája lesz az államnak, mondom, a ki ismeri az opiumszívásnak ezt a rettenetes következményeit, az cseppet sem csodálkozik ezen az elrettentési módon, a mely tulajdonképpen präventive van hivatva hatni, mert az tudvalevő, hogy a már megszokott opiumélvezet majdnem lehetetlen leszokni.)

10. Az ivóvíz bemocskolása.

Igen magas — néha halál — büntetéssel sújtatik. Ez a tuzsigorú büntetés abban leli magyarázatát, hogy Japán nem bővelkedik valami túlságosan jó ivóvízben, másrészt tekintetbe veszi az ezen bemocskolás által esetleg okozott tömeges megbetegedéseket és esetleg elhalálozásokat.

11. A szemérem elleni cselekmények.

Az erőszakos nemi közönség, a megfertőztetés, a szemérem elleni büntetett és a fajtalanság elvei azonosok a magyar büntetőtörvénykönyvével. Magánindítványra üldöztenek ezen cselekmények mindaddig, míg a cselekmény által az illetőnek halála, testi megsérülése vagy megbetegedése nem idéztetett elő.

A házasságtörés magánindítványra üldöztenek és csak a nő, illetve a nőt elcsábító férfi büntetetik.

Nem ismer a törvény vérfertőzést és állatokkal elkövethető fajtalanságot.

12. Hazárdjáték és fogadás.

Oly játékok és fogadások, melyeknek esélyei kiszámíthatatlanok és az eredmény tisztán a véletlentől függ, mint büntetett büntetettek.

13. A vallás elleni cselekmények és a sírok meggyalázása.

Botránysos viselkedés az istentiszteletre szánt helyeken, az istentiszteletnek vagy temetésnek megakadályozása vagy zavarása, a sírok meggyalázása fegyházzal büntetetik.

A halászati készülékek elhelyezése a hajón.

A kihalászott anyag megvizsgálása.

Tudományos halászat a Quarnerón.

Krajnyák Ferencz cz. őrmester.

Ide tartozik mint büntetendő cselekmény az oly egyénnek, a ki nem természetes halállal mult ki, hatósági hullaszemle nélkül való eltemetése.

14. Ólés.

Ezen kifejezés alatt a japán büntetőtörvény a szándékos, közvetlen ólés fogalmát érti; a halálnak e szerint nem szabad a sérülés folyamánként beállani. Viszont nem tesz különbséget gyilkosság, szándékos emberölés stb. között. Az egyenes felmenő ágbeli rokonok megölése halállal büntetetik minden körülmények között.

15. Becsületsértés.

Ha tettelegesség útján hajtatik végre fegyvélrel, egyéb-ként fogházzal és pénzbírsággal büntetetik.

16. Lopás és rablás.

Nagyjában azonos a magyar büntetőtörvénykönyvvel. Egyenes ágbeli rokonok, házasársak és együttlakó rokonok között elkövetett lopás azonban nem büntetetik.

A villamoság bármily uton való eltulajdonítása lopásnak minősítetik.

Krajnyák Ferencz cz. őrmester feldiszítése.

Ő ca. és apostoli kir. Felsége folyó évi július hó 17-én Bad-Ischlben kelt legfelsőbb elhatározásával — mint azt már lapunk előbbi számában is megírtuk — Krajnyák Ferencz IV. számú csendőrkörületbeli cz. őrmesternek, egy gyermeknek a tüzhaltól saját élete veszélyeztetésével történt megmentéséért, a koronás ezüst érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

A kitüntetett feldiszítése mult hó 25-én fényes ünnepély keretében folyt le a beregzászi csendőrlaktanyá-

ban. Az ünnepélyen a szárny tisztikara és mintegy 53 főnyi legénység jelent meg, kikhez Dobby Sándor százados szárnyparancsnok — a kitüntetett érdemeinek méltatása mellett — magas szárnyalású beszédet intézett, hasonló bátor és nemes tettekre buzdítván őket. Ennek befejezte után a keresztet a kitüntetett mellére feltűzvé, a Konkoly Iván hadnagy által vezetett diszszakasz vonult el díszmenetben a kitüntetett előtt.

Délben a legénység díszbédét adott a kitüntetett tiszteletére, melyen a tisztikar és a helybeli rendőrkapitány is részt vett. A lakoma alatt számos felköszöntő hangzott el.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Az áruló zsebkendő.

Irta: Balogh János cz. őrmester.

Alig történik bűncselekmény, a hol a tettesek valamely áruló nyomot vagy jelet vissza ne hagynának magok után. Egyik helyen egy tárgy, másik helyen kéz-, láb-, állat, vagy kocsni nyoma marad, a mely alapos nyomozás mellett rendszeren eredményre is vezet.

Van rá eset, hogy nem is a tett színhelyén, hanem attól jó távol kerül a nyomozó csendőr elé egy-egy tárgy vagy nyom, és nem is gondolja, hogy az a bűncselekménnyel összefüggésben volna vagy lehetne. Az ügyes és előrelátó csendőr figyelmét azonban az ilyenek sem szabad elkerülni, vagy ha ráakadt, nem szabad figyelmen kívül hagyni, mert sohasem tudhatja vagy következtetheti előre, hogy nem-e éppen az a tárgy vagy az a nyom juttatja őt az eredményhez.

Élénk bizonyíték erre az alábbi eset is.

Az 1904. év július havában a jászapáti őrskörlethez tartozó Jászkisér község előljárósága távbeszélőn arról értesítette az őrsöt, hogy Rác Ignác jászakiséri lakos dinnyecsösz, az őrzésére bízott területen, a császarkunyhó előtt a dinnye földre menő asszonyok agyonlőve találták. Kérte a nyomozás megejtését.

Az értesítés után a helyszínére azonnal kiszállottunk, hol a kunyhó előtt három lépés távolságra — a körülményekből ítélve az éjjeli fekhelyén, bundába takarva, jobboldalt fekve, — fején, — bal homloki részen 9—10 mm. nagyságú golyó által okozott lösebbel és az ebből kiszivárgott nagy vértöccsében találtuk a dinnyecsösz holttestét. Könnyű volt megállapítanunk, hogy az illetőt alvó állapotban lőhették agyon, mert sem dulakodás, sem vergődésének nyoma nem látszott; a kunyhóban mindenét érintetlenül találtuk. Mindezeknél fogva, miután az öngyilkosság esete is teljesen ki volt zárva, jogosan következtethettünk arra, hogy a gyilkosság bosszu műve.

A helyszínen vagy környékén semmi bűnjelt nem találtunk; a hullára akadt asszonyok sem vettek ilyet észre. A nyomokat, ha talán lett is volna valami, a bámészködő nép inár odaérkezésünk előtt szétvárosolta. A gyilkosságról senki nem tudott. Lövést senki nem hallott. Hozzátartozói sem gyanúsítottak senkit, sőt igen sokak állítása szerint még haragos embere sem volt a meggyilkoltak; szóval a tettes ismeretlen volt.

Az előírt jelentések megtétele után Gál Ignác őrmester akkori szolnoki járásparancsnok vezetése alatt kilencz csendőr jött a helyszínére. A vizsgáló bizottság is kijött, de az sem fedezett fel az elmondottaknál lényegesebb adatot, csupán a boncolás állapotott meg annyit, hogy a tottes fél méter távolságról egy 9 mm-es forgópisztolylyal lötte agyon az áldozatot s hogy a halál éjjel 12 óra tájban állhatott be.

Az osztagparancsnok a járőröket különböző irányban a környék átkutatására és kellő puhatólások megojtése végett elindította azzal a megbízással, hogy ostere minden járőr visszatérjen a községbe, hogy esetleges értesüléseiket és

észleleteiket összegezhesse vagy pedig a nyomozásnak más irányt szablasson. Ő maga ez alatt a községben pühatolt.

Az elosztott járőr két tagja a gyilkosság színhelyétől 5—600 lépés távolságra a buzatarlón egy piszkos fehér zsebkendőt talált minden betű vagy bevarrás nélkül. Nem lehetett még tudni, hogy ez a zsebkendő összefüggésben áll-e a bűncselekménnyel vagy sem, de azért felvették, papírba göngyölték és a községbe érkeve, átadták a nyomozást vezető járásparancsnoknak.

Gál őrmester a járőr tagjait egybegyűjtötte és jelentéseiket átvette, azután nemcsak a járőrvezetőknek, de minden csendőrnek hozzászólási jogot adott, miként lehetne megállapítani, hogy összefüggésben áll-e a bünténnyel a talált zsebkendő s ha igen, kinek a tulajdonát képezte? Így többek hozzászólása után, mivel a zsebkendőn kormos piszok és olajnyomok voltak láthatók, abban állapodtak meg, hogy a kendő gépész, fűtő, kovács vagy lakatos mesterséggel foglalkozó egyéné lehetett. Ezt a feltevést támogatta az is, hogy a papírban, melybe a zsebkendő csomagolva volt reszeléstől származó apró vasrészecskéket találtak.

Mintán tehát megállapították, hogy a zsebkendő tulajdonosa milyen egyén személyében keresendő, a pühatolás meg is indított.

A járőrök egy része a kereskedőknél és vasiparosoknál, a másik része pedig a korcsmárosoknál pühatolt s ez utóbbiak nagyobb szerencsével, mert egyik korcsmárostól megtudták, hogy a gyilkosságot megelőző este 11 óra felé három fiatal iparos mulatott a korcsmájában s köztük volt egy lakatos mester is.

Ezt a három fiatal embert a járőr előállította.

A kikérdezés alkalmával valamennyien elismerték a korcsmában létüket, egybehangzóan állították, hogy együtt mentek el onnan s az egyiket, ki közelebb lakott egész hazáig kísérték; B. J. tizenhöz éves lakatos és L. M. tizenhét éves társa távolabb laktak, s együtt tovább, illetve hazáig folytatták utjokat, mindenik a műhelyben hált, ott kivülök senki nem tartózkodott, így sem azt nem lehetett megállapítani, hogy egyenesen haza mentek-e, sem azt, hogy mikor érthettek haza. Állításuk szerint a gyilkosság elkövetési helye felé évek óta nem jártak.

Midőn azonban Gál őrmester a talált zsebkendőt felmutatta előttök, mind a kettő nagy zavarba jött, de különösen B. J., a ki első meglepetésében azonnal beismerte, hogy a zsebkendő az övé és hogy Rác Ignác dinnyecsösz forgópisztolyalól ő lötte agyon 27-én éjjel tizenegy-tizenkét óra közt, vele volt azonban L. M. társa is, a kivel a korcsmából történt hazatérésük után állapodtak meg a gyilkosság részültvitelére.

Rác agyonlövésére abbeli bosszujában határozta el magát, hogy ez, kinek egyik leányonokjába szerelmes volt, megtiltotta a leánynak a vele való további ismeretséget és őt is kitiltotta a házból.

A tett elkövetése után kerülő nton mentek haza és a forgópisztolyt, melylyel az öreg csösz agyonlötötte, otthon szétszedte, csövét kitisztította és a nádfedeles ereszbe dugta, a hol utbaigazítása után a járőr fel is találta.

Ezenkívül a lakásán, illetve ládájában eszközölt kutatás alkalmával még három darab hasonló minőségű zsebkendőt is talált.

Társas, L. M. tagudta, hogy tudomása lenno a gyilkosságról, de a B. J. beismerésének közlése után ez is beismert mindent, úgy mint B. J. Mentségül azt hozta fel, hogy mind a ketten kissé ittas állapotban voltak, s ebben az állapotában olyan hatással volt rá elkeseredett barátjának panaszkodása, hogy azt szándékáról lebeszélte meg sem kísérelte, hanem kérésére a gyilkosság színhelyére is vele ment.

Beismerő vallomásuk után mind a kettőt a szolnoki kir. törvényszéknek adtuk át, hol meggondolatlan teittükért méltó büntetésben részesültek.

Igy vezetett bennünket helyes nyomra egy zsebkendő, a melyet pedig nem is a helyszínen, sőt, ha az 5—600 lépésnyi távolságot vesszük, nem is éppen közelében találtunk. De tanulság obból az, hogy a nyomozó csendőrök sohasem szabad figyelmen kívül hagyni a legesekélyebb jelentőségű

tárgyat vagy nyomot sem, mert alapos és ügyes nyomozó és észszerű következtetés mellett, nagyon sokszor és bonyolult esetekben is a legjelentéktelenebbnek látszó és véletlenül talált tárgy vagy nyom is eredményre segíthet.

KÉPEINKHEZ.

Tudományos halászat a Quarnerón

Ha lemegyünk a tengerpartra és nézzük a véghetetlen nagy vizet, önkénytelenül azt kérdezzük, ugyan milyen a világ, milyen az élet odalenn a vizek mélyében? Mert a mit az iskolákban a könyvekből és egy-egy preparatum szemléltetéséből tanolunk, az nagyon is halvány fogalmat nyújt a tenger csodás világáról. Látni kell azt ott a helyszínen, kimenni a tengerre és végignézni azokat az érdekes műveleteket, melyeket Garády Viktor tanár, a fumei tengeri biológiai állomás megteremtője és vezetője végez a tengerészeti hatóság kis „Klotild” gőzösén egy-egy tudományos halászat alkalmával.

Úgy tűnik föl ilyenkor a kis gőzös, mintha valami világkörűli útra készült volna. A fedélzet tele van mindenféle hálóval, a tengerkutatás számtalan eszközével: mélységmérőkkel, termométerekkel, sűrűségmérővel, vízmerítővel, üvegedényekkel, konzerváló folyadékokkal s még egy csomó egyéb furcsa szerszámmal. Ha aztán az elvetett hálót, mely végig suhant a tengerfenéken, magával ragadja mindazokat az élőlényeket, a melyek vonatás közben útjába vetődnek — felhúzzák az emberek, és kiürítik tartalmát a fedélzetre, az szinte hemzseg a sok élő teremtménytől. Ott nyüzsög a sok hal, rák, csiga, polip, szépia, aktinia, csillag és különféle tuskébőrű tarka össze-visszaságban. De csakhamar előkerülnek az üvegedények és hozzálátnak a gyűjtéshez. Van olyanok, a melyeket élve kell berakni a tengervízzel telt nagy üvegtartókba, az állatok javarészt azonban mindjárt a hajó fedélzetén konzerválják, különféle konzerváló folyadékkal telt üvegrákba rakosgatják, hogy azután a biológiai állomás aquariumába és a múzeumokba kerüljenek.

Ezt a biológiai állomást néhány évvel ezelőtt létesítette bereskedelmi kormányunk, hogy tengerünk állatvilágát alaposan megismerjük, a mi tengeri halászatunkra is üdvös és hasznos. Sőt a jelenlegi kormány — felismerván a tengeri biológianak a halászat szolgáltatásban való fontosságát, — azzal az eszmével foglalkozik, hogy az intézetet, mely most a tengerészeti hatóság épületében van, legközelebb kibővíti és megfelelő új épületbe helyezi át.

HIRES.

Erdőöri és vadöri vizsgák. A lapunk szerkesztőségéhez intézett gyakori felvilágosítás iránti kérelmek következtében közöljük olvasóinkkal, hogy a földművelésügyi miniszteriumnak folyó évi augusztus 4-én kelt 68370. számú hirdetménye szerint, az erdőöri szakvizsgák a folyó évben október 19-én és az erre következő napokon Budapesten, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolcson, Kassán, Máramaroszigeten, Kolozsvárt, Brassóban, Nagyszebenben, Temesvárott, Pécsen és Szombathelyen, a vadöri vizsgák pedig, az erdőöri szakvizsgákkal kapcsolatosan Budapesten, Pozsonyban, Szombathelyen és Kolozsvárt, a vármegye székházában, délelőtt 9 órakor fognak megkezdetni és folytatólag meg-

tartatni. Mindazok, kik az erdőöri vagy vadöri vizsgát letenni óhajtják, biteles bizonyítványokkal felszerelt folyamodványokat, 1908 szeptember 30-áig ahhoz a kir. erdőfelügyelőhöz tartoznak benyújtani, a kinek székelyén vizsgát tenni kívánnak.

A Büntető-Novella zsebkönyve. E czim alatt Edvi Illés Károly dr., a Btk. hivatott kommentátora, a most szentesített büntető novella rendelkezéseit egy könnyen áttekinthető kis könyvben összefoglalva és jegyzetekkel ellátva bocsátja közre. A novella új intézményeket hoz büntetési rendszerünkbe, és gyökeresen megváltoztatja büntető igazságszolgáltatásunkat. A novella rendelkezései a büntetendő cselekmények legkülönbözőbb területére benyulnak. E kis könyv azok teljes és valódi értelmét, valamint összefüggésüket az érvényben maradt büntető törvényekkel, felvilágosító magyarázattal, s a törvényhozó intenczióit feltűntető jegyzetekkel könnyen felismerhetővé teszi. Edvi Illés Károly dr.-nak ezen munkája kiegészítője a „Magyar büntető törvénynek zsebkönyve” czimű művének. A könyv a Révai részvénytársaságnál jelent meg; ára bekötve 2 K 80 fillér.

Baleset. Mester Mátyás lovas próbacsendőr, a csanád-megyei, apáczai őrön, augusztus 22-én szolgálatból bevonulva szerelékét tisztogatta. Tisztogatás közben az őröirodában foglalatószkodó őrparancsnok forgópisztolyát — melyben az ürítés alkalmával egy töltény véletlenül ben rekedt — szintén meg akarta tisztítani, miközben a forgópisztoly elsült és a próbacsendőr balkezét átfurta. A súlyos sérülést szenvedett próbacsendőr a szegedi csapatkórházba szállítottatott. A vizsgálat bevezetett.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes olyesetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szógalattal kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdezősködéseknek eleje vétessek. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

Fontos. 1. «A kibágások feljelentése» czimű közleménye nem vált be; de «Az ár ló zsebkés» czimű nyomozása sem alkalmas, mert helyes nyomozás mellett a vanyolai kocsmáros már az első nyomozáskor teljesen nyomravezető adatokkal szolgálhatott volna. Az esetből tehát nem az ügyesség, hanem inkább a kellő alaposág hiánya tűnik ki. «Az én első szolgálatom» czimű cikkke, lényegesen rövidítve csak hosszabb idő múlva lesz közölhető, mert, mint tudja, ilyenmű közleménya zsebkönyvön kívül az év elején a lapunkban is megjelent. 2. A büntető novella már szentesítve van, Edvi Illés Károly dr. dolgozta fel egy zsebkönyvben. Olvassa el az erre vonatkozó mai hírünket.

J. S. őrmester. «A tűzesetek keletkezése és nyomozása» cz. cikkke a tűzbiztosítási ügynökök gyanúsítása miatt és mivel új dolgot nem mond, nem közölhető.

K. S. őrsvezető. Beküldött nyomozásában semmi különös találatok nincsen; nem közölhető.

K. M. járásőrmester. «Egy 100 forintos» cz. nyomozása nem közölhető. Az amitás a szolg. ut. 112. §. szerint is tilos. Kéziratokat — mint azt a rovat élén is olvashatja — vissza nem adunk.

N. F. ez. őrsvezető. «A patkószeg» cz. közleménye nem alkalmas. Az eredményért az alárendeltjeit az őrszolgálati kötelességsértés elkövetésébe belékényszeríteni nem szabad. 2. Az őraparancsnoki megbízásokat a kerületi parancsnokságok eszközlik; mi nem tudjuk.

S. őrsvezető. Olvassa el lapunk 33. számában megjelent «A m. kir. csendőr legénység nyogdíjigényeiről» czimű közleményt; a második hasáb első bekezdésében megtalálja kérdésére a választ.

FEJTÖRÖK.

Képtalány.

Betűtalány.

A hazút nem szereti,
Nem szerette soha.
Pedig lehet, hogy nem volt hozzá
Hazája mostoha.

Az első két betűjét
A suszter használja
Tegy hozzá még egy betűt és már
A boltos kínálja.

Utolsó két betűje
Kocsit húz és cipel, —
Nagy és véres csaták zajába
Tégedet ez visz el! . . .

Számatalány.

5
4 6
3 7
2 8
1 12 11 10 9

A fenti számok úgy helyezendők el, hogy bármely oldalról olvasva 28-at adjanak eredményül.

Megfejtési határidő: 1908 szeptember 21.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné sanatoriumi sorsjegy lesz kisorsolva.

Lapunk f. évi 35. sz.-ban közölt fejtörök helyes megfejtése:

Képtalány: «Egy gondolat bűnt engemet». — **Vers-talány:** «Sürgődör». — **Számatalány:**

20 13 23 17 26
19 20 15
22 19 23 13 22
17 19 11
21 18 14 21 25

Helyesen megfejtették: Pap K. őrm. és Kiss M. Gy. csendőr őrsöt, kosnai őrs, herceghalvi őrs, Balogh J. őrm. és Biró I. őrs. Abádszalók, facseti őrs, Gero S. cs. és Vadász L. pr. cs. Karancsság, Tóth csendőr Kisujszállás, Hatala őrm. Macsonka, Rákóczy J. cs. Beled, bácsalmási őrs, Mester J. őrn. Szalánta, Ferencz S. cz. őrs. Csonoplya, Dömölky őrm. Kisebér, Kiss J. pr. cs. Budapest, Pál S. Fehérvárcsurgó, Ottó cz. őrm. Jászkesér.

A kisorsolt Erzsébet-királyné Sanatorium-sorsjegyet Hatala őrmesternek Macsonkára elküldöttük.

HIVATALOS RÉSZ.

49871/908. sz.

Hirdetmény.

Az 1907. évi XLVII. t. cz. alapján Ő császári és apostoli királyi Felsege megkoronáztatásának negyvenedik évfordulója alkalmával vert emlékérmek ismeretése és forgalomba bocsátása tárgyában 1907 decz. 31-én 140.336. sz. a. kiadott és a „Budapesti Közlöny” 1908 január 1-én megjelent 1. számában közzétett rendelet mellékletét képező rajzok adatait oda helyesbitem, hogy az ötkoronás ezüst emlékérmek karimáján a mélyített betűkkel irt szavakat egymástól elválasztó ékítményben csak egy csillag van alkalmazva.

A m. kir. pénzügyminisztérium.

Különítményfelállítás.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület területén Aradon, 1908 szeptember hó 1-én egy 5 főből álló különítmény állítottott fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsege folyó évi augusztus 21-én Bad-Ischlben kelt legfelsőbb elhatározásival:

szamosfalvi *Panajott* Sándor, császári és királyi vezérőrnagynak, saját kérelmére egy év tartamára várakozási illetékekkel való szabadságolását legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott.

Választott lakhelye: Pozsony.

V. rakoziási illetékekkel való szabadságolás napja: 1908 szeptember 1.

Ő császári és apostoli királyi Felsege folyó évi augusztus 21-én Bad-Ischlben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Szelestey Károly ezredes, a magyar korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelő-helyettesének saját kérelmére jelenlegi állása alól való felmentését és utrakozási illetékekkel egy év tartamára való szabadságoltatását legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott.

Választott lakhelye: Budapest.

Várakozási illetékekkel való szabadságolás napja: 1908 szeptember 1.

Áthelyezettettek:

A m. kir. belügyminister ural egyetértőleg:

jelenlegi szolgálati minőségükben

1908. évi szeptember 16-ával:

verbói *Szluha* Imre II. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, szentesi szakaszparancsnok, a III. számú csendőrkerülethez Kecskemétre;

egyházpakai *Andrássy* József V. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, esztergomi szakaszparancsnok, a II. számú csendőrkerületbe: Szenteesre;

Barssy Gusztáv VIII. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, a nyíregyházi 2-ik szakasztól, a nyíregyházi 1-ső szakaszhoz;

ankerstocki *Stockinger* János VIII. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, a nyíregyházi 1-ső szakasztól, a nyíregyházi 2-ik szakaszhoz;

Vincze Albert VIII. számú csendőrkerületbeli hadnagy, a nagyváradi 2-ik szakasztól, a III. sz. csendőrkerületbe: Kiskunfélegyházára;

Valló József III. számú csendőrkerületbeli hadnagy, kiskunfélegyházi szakaszparancsnok, a VIII. számú csendőrkerületbe a nagyváradi 2-ik szakaszhoz;

Somogyi Mihály III. számú csendőrkerületbeli hadnagy, gyöngyösi szakaszparancsnok, az V. sz. csendőrkerületbe: Ipolyságra;

Oláh Ferencz V. számú csendőrkerületbeli hadnagy, ipolysági szakaszparancsnok, a III. számú csendőrkerületbe: Gyöngyösre;

Hieronymi Lajos VI. számú csendőrkerületbeli hadnagy, a szombathelyi 2-ik szakasztól, a III. sz. csendőrkerületbe, a szolnoki 2-ik szakaszhoz.

1908. évi szeptember hó 1-ével:

Vincze János járásörmester, az V. számú csendőrkerulettől, a III. sz. csendőrkerülethez.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. VII. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Mohir Ferencz törzsörmester szárnyszámvivői teendőinek hosszabb időn át szakértelemmel, lelkiismeretes kötelességtudással és szorgalommal való teljesítéséért.

Soós György és *Bagoly* András járásörmesterek: a közbiztonsági szolgálat terén tanúsított kötelességű, ügybuzgó és eredményes működésükért, alárendeltjeiknek helyes, czéltudatos vezetése és befolyásolásáért, valamint örseiknek rendbentartásáért.

Horváth Pál járásörmester: a közbiztonsági szolgálat terén hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt tanúsított kötelességű, ügybuzgó és eredményes működéséért, alárendeltjeinek helyes, czéltudatos vezetése és befolyásolásáért, valamint örseiknek rendbentartásáért.

Incze József csendőr cz. örvezető: A folyó évi április hó 2-án Szászhermány községben kiütött tüzvész alkalmával a tüzoltás körül, valamint a személy és vagyonbiztonság megvédelésénél kifejtett példás és kiváló tevékenysége és buzgalmaért.

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Kután Ferencz örvezető, mert Mili Mihály, nyíregyházi ha árbeli lakoson, a nyíregyházi határban a múlt évi június hó 26-án elkövetett halált okozó súlyos testi sértés tettesét 98 órán át leleményességgel, szakértelemmel és kitartással folytatott nyomozás során Magyar György nyíregyházi határbeli lukos személyében kiderítette, s a bűnjelekkel együtt a hatóságnak átadta.

Varga József cz. örvezető, mert egy tolvajszerzetkezett által hosszabb időn át elkövetett tíz rendbeli betöréses lopás tettesét 102 órán át leleményességgel szakértelemmel és kitartással folytatott nyomozás során kiderítette, s a tetteseket a bűnjelekkel az igazságszolgáltatás kezébe juttatta.

Grammofonok, fuvolák,
czimbalmok, cziterák,

Kényelmes

havi részletfizetésre.

Üzleti elveink a legszolidábbak.

Vadászfegyverek

serétes, golyós lövegverek, revolverek,
suldi, látucsi, weiperi kártyos gyártm.

Elok és Társa

Budapest, Károly-körút 10.

Inglen képes árjegyzék.

Hegedűk, forgotható és önműködő

hangszerek.

Valódi francia színházi látoások.

Görz fölé trieder Binoklik.

Kényelmes

havi részletfizetésre.

Szelezsán, Demeter csendőr, mert a folyó évi április hó 25-én Álmosd községben kiütött tűz alkalmával a személy és vagyonmentésnél nagy tevékenységet tanúsított, miáltal több értékes tárgyat megmentett, továbbá, mert a folyó évi május hó 1-én Bagamér községben egy szekérbe fogott a megbokrosodott lovakat bátran és elszántan megragadta, miáltal a székerről időközben a lovak közé esett Győri György és leánya ottani lakosokat veszélyes helyzetükből kimentette.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. VII. az. csendőrkerületi parancsnokság által: *Fancsali Elek* cz. őrsvezető, mivel a f. é. április 2-án Szászhermány községben kiütött tűzvész alkalmával a tűzoltás körül, valamint a személy és vagyonbiztonság megvédésénél teljes buzgalom és odaadással működött közre.

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: *Kádár János* csendőr, mert a Mili Mihály nyiregyházi határbeli lakoson a mult évi június hó 26-án elkövetett s halált okozott súlyos testi sértés tettesének hosszabb ideig tartó nyomozásánál járőrvezetőjét odaadással és eredményesen támogatta.

Herbály Lajos csendőr, mert egy tolvajsözötközlet által hosszabb időn át elkövetett betöréses lopások nyomozásánál járőrvezetőjét odaadással támogatta s így az eredmény biztosításában tevékeny része volt.

Juhász János csendőr, mert a folyó évi április hó 25-én Álmosd községben kiütött tűz alkalmával a személy- és vagyonmentésnél járőrvezetőjét igen eredményesen támogatta.

Elnökléptettek:

1908. évi szeptember hó 1-ével:

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Tóth Lajos L., German Dezső, Nagy Károly I., Horváth Sándor és *Valuch Lipót* cz. őrsvezető II.-od altisztek. *Őrsvezelőkké.*

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Huszár Sándor, Uzsinyi Antal, Lengyel Sándor és *Szabó Sándor* csendőrök.

Házasságra lépett:

A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:

Rom Mihály járőrmester, özv. *Pollák* Károlyné, szül. *Dékány* Annával, 1908 augusztus 25-én, Esztergomban.

PÁLYÁZATOK.

Egy *írnöki* állás a miskolci kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a miskolci kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi szept. hó 25-ig.

Egy *írnöki* állás a törökbecsei kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Német, szerb és román nyelv ismerete. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a nagybecskerekir. kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi szept. hó 29-ig.

Egy *irodatiszt*, esetleg *irodakezelési* gyakornoki állás a lugosi esetleg más kir. pénzügyigazgatóságnál. Javadalmazás az irodatiszti állásra nézve. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420

korona. A gyakornoki segélydíj 600 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Irodakezelési vizsga. Kérvények a lugosi kir. pénzügyigazgatóságához 1908. évi szept. hó 28-ig.

Két *erdőlegényi* állás a lipótvári m. kir. főerdőhivatal kerületében. Szegedménydíj 400 korona. Lakpénz 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Sajátkezüleg irt kérvények a lipótvári m. kir. főerdőhivatalhoz 1908. szept. 28-ig.

Egy *főfegyőri* állás a váci kir. orsz. fegyintézetnél. Fizetés 1000 korona. Lakpénz 180 korona. Természetbeni ruházat. Börtönügyi szolgálathoz való jártasság. Magyar nyelv szóban és írásban. Az igazságügyminiszterhez címzett kérvények a fenti intézet igazgatóságához 1908. szept. 24-ig.

Egy *kisegítő* vámolói állás a budapesti m. kir. állami hidak igazgatóságánál. Fizetés 700 korona. Ruhailletmény 150 korona. Szolgálati napokra pótlék 1 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Három havi próbaszolgálat. Kérvények a fenti igazgatóságához 1908. október 9-ig.

Egy *utbiztosi* állás Vas vármegyénél. Fizetés 1400 korona. Utmesteri képzés hiján 1000 kor. Lakpénz 300 korona. Mellékilletmények. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Vas vármegye főispánjához 1908. vkt. 1-ig.

Egy *fogházfelügyelői* állás a lugosi kir. ügyészségnél. Fizetés 1400 korona. Természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Három havi próbaszolgálat. Kérvények a lugosi kir. ügyészség vezetőjéhez 1908. évi október hó 2-ig.

Egy *kapusi* állás a pozsonyi, esetleg áthelyezés esetén más dohánygyári igazgatóságnál. Fizetés 1000 korona. Ruhailletmény 160 korona. Természetbeni lakás. Mellékilletmények. Magyar nyelv szóban és írásban.

Egy *hivatalozolgai* állás a szomolnoki dohánygyári igazgatóságnál. Fizetés 800 korona. Lakpénz pótlékkal 160 korona. Ruhailletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Német nyelv ismerete. Kérvények mindkét állásra a m. kir. dobányjövédéki központi igazgatóságához Budapesten 1908. évi szeptember hó 30-ig.

Egy *hivatalozolgai* állás a somorjai kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 180 korona. Ruhailletmény 100 korona vagy természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a pozsonyi kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi szept. hó 29-ig.

Egy *pénzügyi fővigyázói* állás a gyulai m. kir. pénzügyigazgatóságnál. Fizetés 1000 K. Természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Hat havi próbaszolgálat. Kérvények a gyulai pénzügyigazgatóságához 1908. évi szept. 24-ig.

Hat, esetleg 8 *erdőaltiszti* és 1 *segéderdőri* állás a bustyabázi m. kir. erdőhivatal kerületében. Az altiszteknél fizetés pótlékkal 700—1000 korona, a segéderdőrnél 500 korona évi szegedménydíj. Természetbeni lakás vagy törvényszerű lakpénz. Mellékilletmények. Magyar nyelv szóban és írásban. Altiszti álláshoz szakvizsga letétele. Sajátkezüleg irt kérvények fenti erdőhivatalhoz 1908. okt. 1-ig.

Egy *pénzügyi kezelési gyakornoki* állás a fő- és szék árosi m. kir. pénzügyigazgatóságnál. 600 korona segélydíj. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények fenti pénzügyigazgatóságához 1908. október 10-ig.

Egy *hivatalozolgai* állás a gergyószentmiklósi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 180 korona, esetleg természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona, illetve természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Sajátkezüleg irt kérvények a csikszerepai kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi szept. hó 30-ig.

Egy *írnöki* állás a nyitrai kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Tót nyelv ismerete. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a nyitrai királyi törvényszék elnökéhez 1908. évi szept. hó 23-ig.

Egy *főfegyőri* és 3 *fegyőri* állás a soproni kir. orsz. fegyintézetnél. Fizetés 1000, illetve 600 korona. Lakpénz 200 korona vagy természetbeni lakás. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. A fegyőri állásoknál egy évi próbaszolgálat. Az igazságügyminiszterhez címzett és sajátkezüleg irt kérvények a soproni kir. orsz. fegyintézet igazgatóságához 1908. évi szept. 22-ig.

10 *közfegyőri* állás a máriaostrai királyi orsz. letartóztatási intézetnél. Kezdő fizetés 600 korona. Természetbeni lakás. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Nő állás. Cipész vagy bogár mesteréghen vagy gazdasági teendőkhöz való jártasság. Kérvények a fenti intézet igazgatóságához 1908. szept. 21-ig.